

Соціальне підприємництво – інноваційна практика соціальних змін

На основі
навчально-методичного посібника
«Еколого орієнтоване соціальне підприємництво
у громаді»
О.Чуйко, В.Шкуро

Соціальне підприємництво – це соціальна інновація, в основу якої покладена активна економічна діяльність, вирішення соціальних проблем через участь, а не підтримку пасивними важелями соціальної політики

Соціальне підприємство – це підприємство, головна мета якого здійснювати **соціальний вплив**, а не отримувати прибуток для своїх власників чи акціонерів.

Воно функціонує, надаючи товари та послуги на ринку **підприємницьким та інноваційним способом** і використовує свої прибутки насамперед для досягнення соціальних цілей.

Соціальне підприємство здійснює **управління відкритим та відповідальним чином** і залучає працівників, споживачів та зацікавлених сторін, здійснювати вплив на його комерційну діяльність

Ідея соціального підприємництва почала активно розвиватися в країнах Західної Європи та США з початку 1980–х років

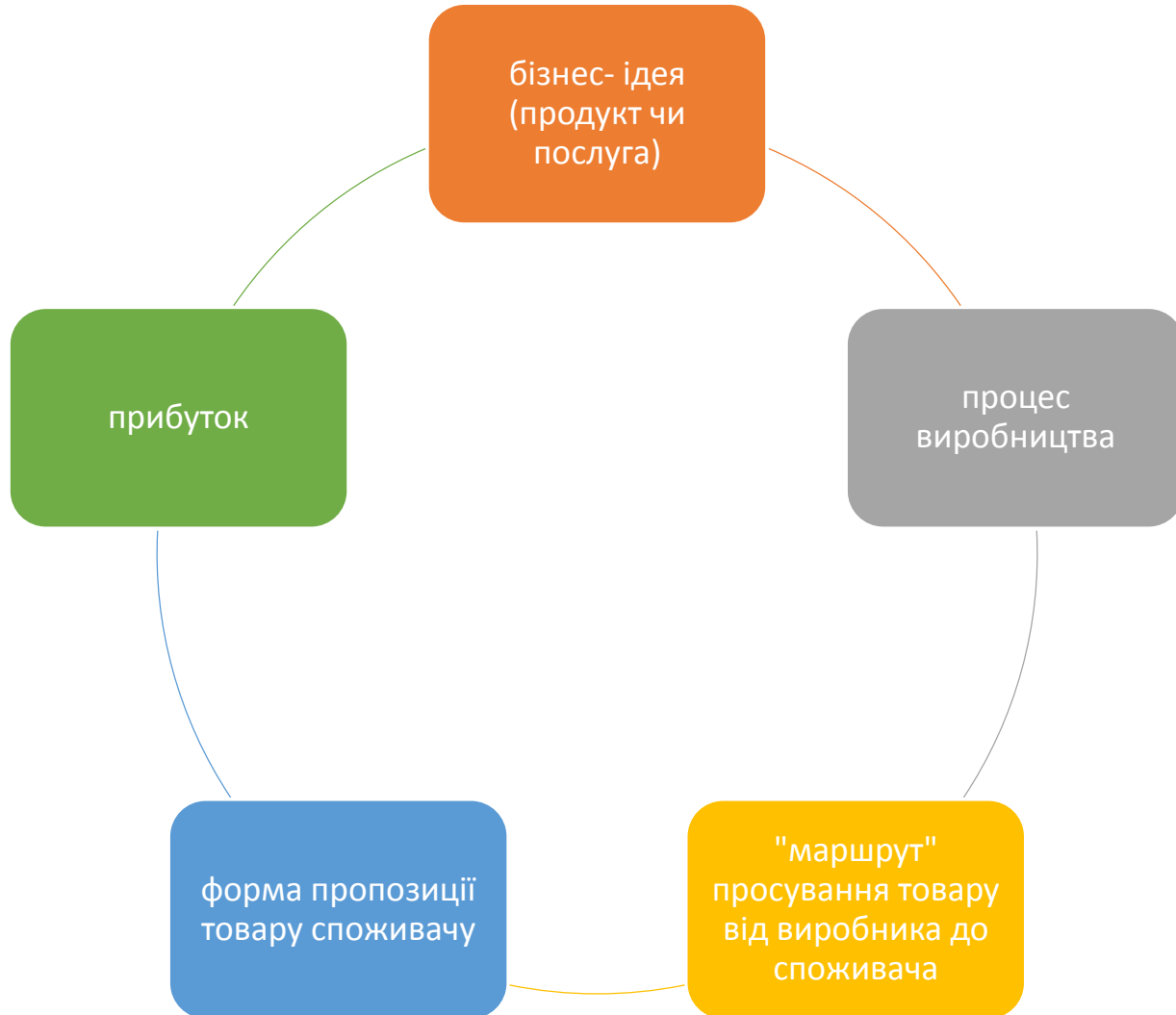

Соціальне підприємництво в Україні

В Україні перші паростки соціального підприємництва з'явилися у 2000-них роках. Хоча, справедливим буде вислів, – у невеликої історії є велика передісторія.

Складові бізнес-діяльності соціального підприємства

Відмінність соціального підприємництва від класичного бізнесу полягає у його особливих місії та цілях

Соціальні підприємства мають виключно **соціальну спрямованість**.

Якщо для класичного бізнесу головною метою є задоволення потреб ринку в товарах чи послугах з метою отримання фінансової вигоди, то соціальне підприємництво спрямовує свою діяльність на **соціально ціннісні зміни у суспільстві**.

Соціальне підприємство та інші форми впровадження соціальних змін

- **Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ)** – це упровадженні додаткових зобов'язань бізнесу у сфері соціального захисту трудового колективу організації і задоволенні соціальних потреб громадянського суспільства.
- **Благодійництво** – це добровільна безкорислива пожертва фізичних та юридичних осіб у поданні набувачам матеріальної, фінансової, організаційної та іншої допомоги; специфічними формами благодійництва є меценатство, спонсорство і волонтерська діяльність

організаційно-
правові форми
діяльності
соціального
підприємства

В Україні немає законодавчо закріпленого визначення поняття соціального підприємства, відповідно вони можуть набувати різних організаційно-правових форм діяльності економічних суб'єктів

Найбільш популярними формами є:

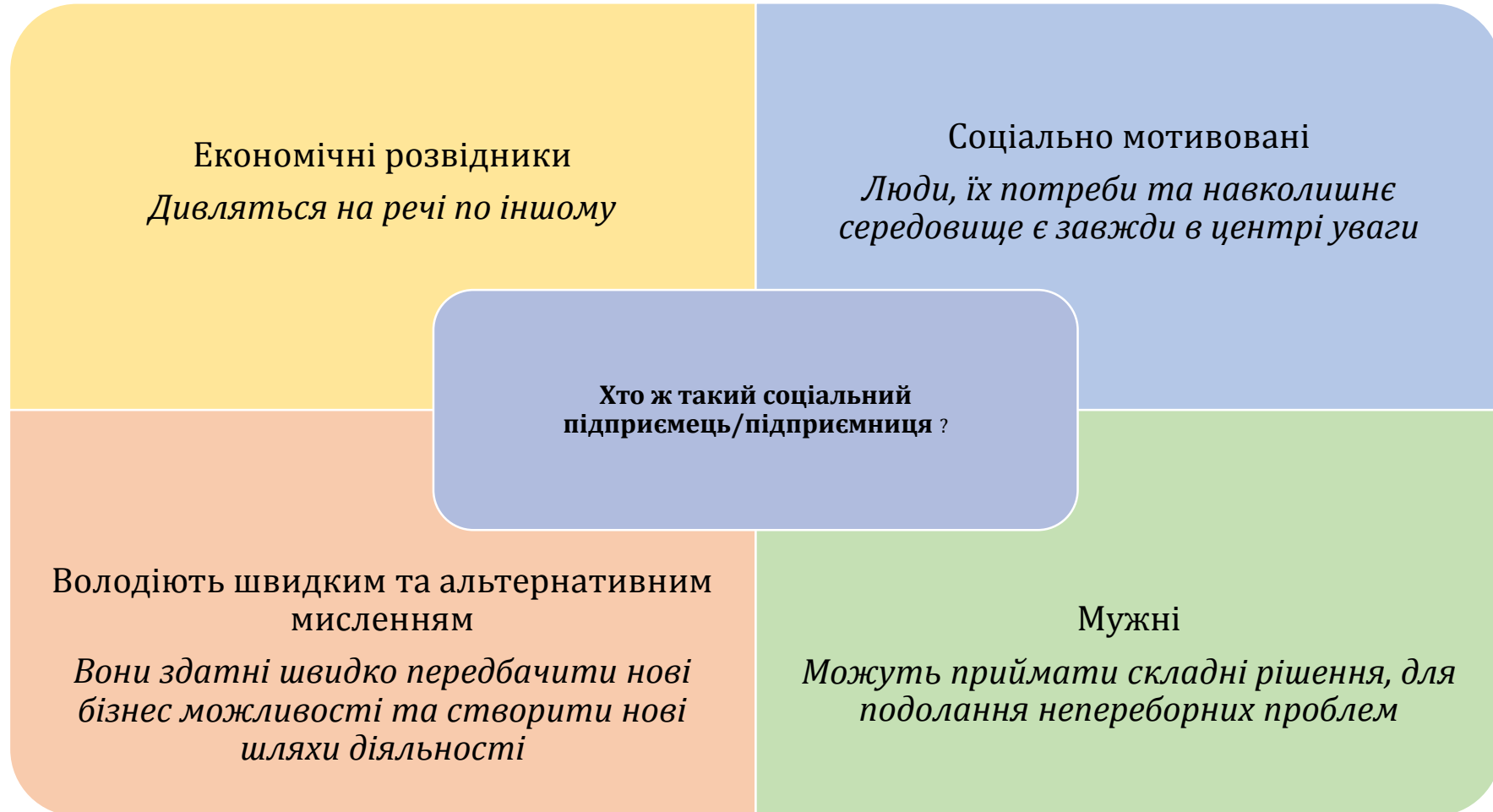
- ФОП (фізична особа - підприємець)
- Громадська організація
- Приватне підприємство
- Підприємство, як об'єднання громадян
- Благодійна організація
- Товариство з обмеженою відповідальністю
- Сільськогосподарський кооператив
- Організації громадського об'єднання
- Фермерське господарство.

Для продуктивного розвитку соціального підприємництва необхідно створити екосистему соціального бізнесу

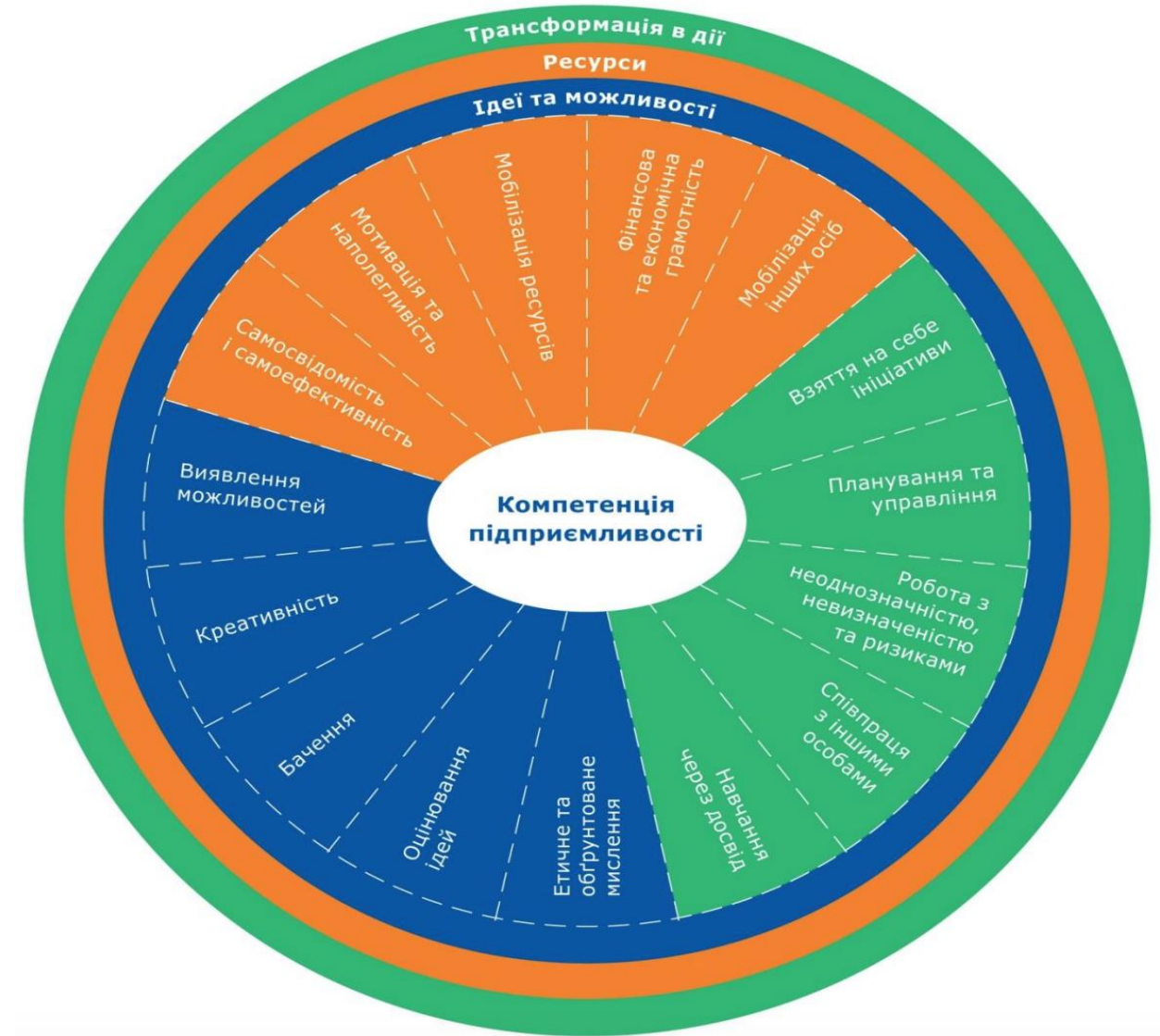
Психологічний портрет соціального підприємця

Концептуальна модель підприємницьких компетенцій (EntreComp)

Система EntreComp складається з двох основних вимірів:

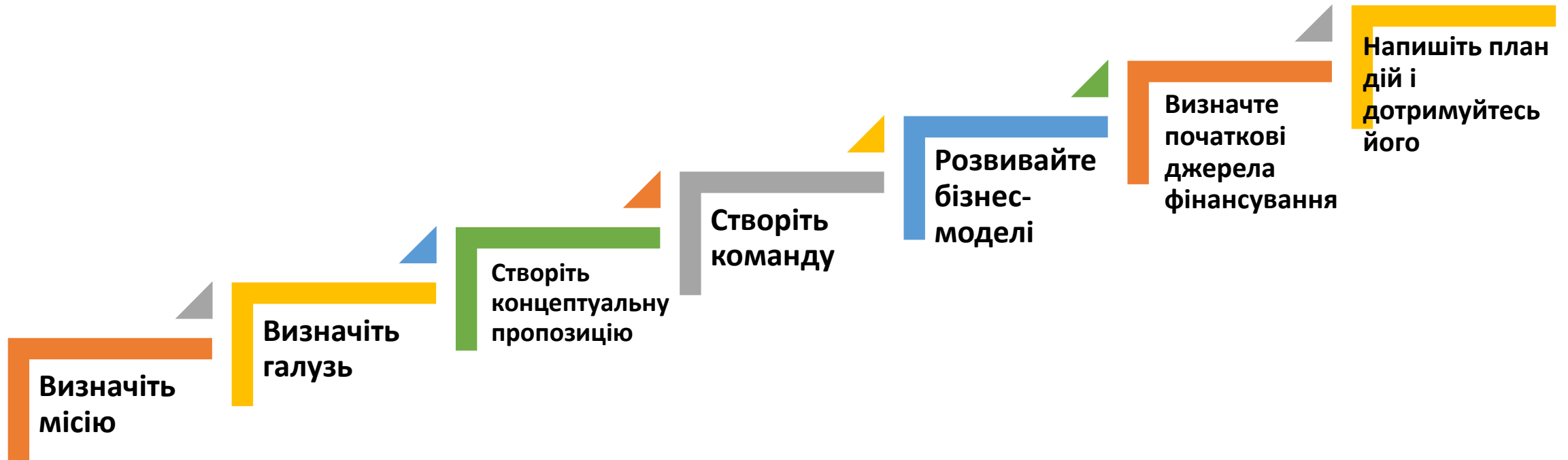
- 3 сфери компетентностей, які безпосередньо відображають визначення підприємливості як здатності втілювати ідеї в дії, що генерують цінність для інших, а не для себе;
- 15 компетентностей, які разом є складовими підприємливості як компетентності для всіх громадян.

ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

	STAND UP	START UP	SCALE UP
Фокус на	Кандидат у підприємці	Підприємець	Малий та середній бізнес
Характерні якості	Генерація ідей Інноваційність Планування	Прийняття ризику Управлінські функції Координація	Стратегічна орієнтація Лідерство Стійкість
Цілі	Мета для початку підприємницької кар'єри	Бути натхненним розпочати бізнес	Перетворення натхнення у реальність
Процес і KPI	Рішення створити компанію	Розробка концепції. Реалізація бізнес-моделі	Масштабування доходу, працевлаштування та вплив

Як стати соціальним підприємцем: 7 кроків

Переваги від упровадження соціального підприємництва

- збільшення соціального капіталу;
- зменшення рівня безробіття;
- створення додаткових робочих місць;
- підвищення рівня та якості життя населення;
- розвиток тієї сфери діяльності, в якій певна соціальна група може займатися ефективною економічною діяльністю у відповідності зі своїми психічними особливостями і психологічними характеристиками;
- вирішення актуальних екологічних проблем чи покращення екологічного стану території.

Корисні посилання

- Онлайн-курс “Соціальне підприємництво” на Prometheus
https://edx.prometheus.org.ua/courses/course-v1:WNISEF+SE101+2017_T4/about
- Онлайн-курс “Соціальне підприємництво: дизайн-мислення та невизначеність” на ВУМ
<https://vumonline.ua/course/social-entrepreneurship/>
- Baron, D. P. (2007). Corporate Social Responsibility and Social Entrepreneurship
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1530-9134.2007.00154.x>
- https://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy/enterprises_en
- <https://socialbusiness.in.ua/>
- <http://usv.fund/>